

R 3293/R II-13
REGERINGSCOMMISSARIS IN ALGEMENE DIENST
MINISTERIE VAN ALGEMENE ZAKEN

Kenmerk: Nr. 3162/HP/69.
Bijlage(n): één.
Onderwerp: weekoverzicht.

's-Gravenhage, 2 oktober 1969.
Plein 1813 nr. 4

MP
R
4

Hiermede heb ik de eer
Uwer Excellentie het weekoverzicht
over de periode 25 september t/m 1 ok-
tober 1969 aan te bieden.

De Regeringscommissaris
in Algemene Dienst,

voor deze

J. P. de Groot

Aan Zijne Excellentie de Minister-President
Plein 1813 nr. 4
's-GRAVENHAGE.

2 oktober 1969.

GEHEIM

SELECTIEVE SAMENVATTING VAN ONTVANGEN INLICHTINGEN

(25 september t/m 1 oktober 1969)

JOEGOSLAVIE:

President TITO heeft gedreigd met een selectieve zuivering van de partij. TITO uitte scherpe kritiek op het gebrek aan discipline in alle lagen van de partij. De joegoslavische leiding maakt zich ernstige zorgen over het negeren van centrale directieven door de lokale afdelingen.

Opmerking: Reeds eerder waren er aanwijzingen dat er wrijvingen bestaan tussen centrale leiding en lokale apparaten. Dit betrof echter de verhouding tussen centrale regering en regeringen van de deelrepublieken, o.a. over economische aangelegenheden.

POLEN:

De 300.000 leden tellende poolse veteranenorganisatie ZBOWID heeft de rivaal van partijleider GOMULKA, partijsecretaris MOCZAR herkozen tot voorzitter. Dit gebeurde op het congres van deze organisatie op 19 - 20 september.

Opmerking: De voormalige minister van binnenlandse zaken MOCZAR, stond bekend als de leider van de zgn. partizanengroep, één van de facties binnen de partij. GOMULKA is er geleidelijk in geslaagd deze rivaal om de macht af te schuiven. Het feit, dat MOCZAR de voorzittersplaats van ZBOWID heeft weten te behouden betekent dat GOMULKA hem minder gevaarlijk acht.

TURKIJE:

Zowel in ambtelijke als niet-ambtelijke kringen in Turkije maakt men zich steeds meer zorgen over de recente gewapende botsingen tussen extremistische studenten in Istanboel. Vorige week vonden twee studenten-een linksextreme en een rechtsextreme - de dood en werden er 15 gewond. In een studententehuis zou een grote voorraad wapens en munitie zijn opgeslagen.

Opmerking: Het vooruitzicht op een nieuwe botsing, zoals die in het voorjaar in Istanboel plaats had en waarbij verscheidene doden en vele gewonden vielen, heeft het moreel en de doeltreffendheid van de politie sterk aangetast.

GEHEIM

GEHEIM

Met landelijke verkiezingen deze maand in het verschiet zou een nieuwe bloedige botsing de regering ernstig in verlegenheid kunnen brengen en haar aanhang in belangrijke stadsdistricten kunnen verminderen.

JORDANIE:

De binnenlandse veiligheid van Jordanië wordt slechter. De verwatenheid van de fedayeen neemt toe en hun eerbied voor autoriteit neemt af. De politie, in meerderheid palestijns, is niet van zins tegen de fedayeen op te treden. In minstens twee gevallen heeft de politie de laatste weken geweigerd op te treden waar fedayeen vooraanstaande leden van de christelijke en circassische bevolkingsgroep hebben vermoord. Evenmin greep de politie in bij de kidnapping van een redacteur van een krant en een jeugdrel bij een bioscoop en een hotel. Winkeliers klagen dat fedayeen gebruik maken van de situatie om grotere financiële bijdragen af te persen.

Opmerking: Om aan de groeiende vraag om politiebescherming te kunnen voldoen maakt de regering steeds meer gebruik van bedoesense veiligheidstroepen.

Vele gewone burgers, die zich over het gebrek aan normale veiligheidsmaatregelen zorgen maken, verschaffen zich wapens en sommigen richten eigen bewakingscorpsen op. Een aantal legerofficieren oefent steeds meer kritiek op de ondoeltreffende maatregelen van de regering.

De regering zal op korte termijn krachtige maatregelen moeten treffen om haar gezag te herstellen, wil zij de steun van haar traditionele aanhangers behouden,

V.A.R.:

De moeilijkheden waarin president NASSER op het ogenblik verkeert, schijnen niet van dien aard te zijn dat zijn positie in gevaar komt. Een nieuwe golf van ontslagen van militairen en arrestaties van burgers heeft plaats gehad.

De vervanging van de egyptische chef staf en overplaatsingen van andere hoge militairen schijnen een gevolg te zijn van het achterwege blijven van een onmiddellijk militair antwoord op de israëlische actie over het Suezkanaal op 9 september j.l.

GEHEIM

Opmerking: In de afgelopen weken zijn meer dan 100 burgers, vooral rechters en advocaten, in hechtenis genomen. Mogelijk staan deze arrestaties in verband met een campagne tegen corruptie in de rechterlijke macht; het is echter niet uitgesloten dat zij NASSER's antwoord zijn op de wijdverspreide kritiek op zijn regime in de laatste maanden.

V.N. - MIDDEN - OOSTEN:

De tijdelijke sluiting van nog twee observatieposten langs het Suezkanaal duidt wederom op een verslechtering van de toestand aldaar. Vijf van de 18 posten - drie aan de westelijke oever en twee aan de oostelijke - zijn thans gesloten. Artillerieduels, luchtaanvallen en commando-overvallen, die aan de orde van de dag zijn, vormen een ernstige bedreiging voor de waarnemers van de Verenigde Naties, die hun posten in betonnen bunkers langs het kanaal hebben. Secretaris-generaal van de V.N., THANT, noch de zeven landen die waarnemers leveren dringen op het ogenblik op volledige terugtrekking van de posten aan. De Veiligheidsraad kan slechts beslissen of alle waarnemers zullen worden teruggetrokken.

Opmerking: Het belangrijkste nut van de waarnemers is het opstellen van onpartijdige en gedetailleerde rapporten over schendingen van het bestand. Hun vertrek zou geen wezenlijke invloed op de situatie hebben en kan dus niet vergeleken worden met de rampzalige terugtrekking uit de Sinai van de VN strijdkrachten in mei 1967. Toch verschaft de aanwezigheid van waarnemers langs het Suezkanaal het tastbaar bewijs van de bezorgdheid van de hele wereld.

INDIA - NOORD VIETNAM:

De indische minister van buitenlandse zaken, DINESH SINGH is er voorstander van de vertegenwoordiging van India in Hanoi op een hoger niveau te brengen hoewel dit nog geen volledige erkenning behoeft in te houden.

SINGH is tot dit standpunt gekomen door de besprekingen die hij, tijdens zijn bezoek ter gelegenheid van de begrafenis van HO CHI MINH, in Hanoi heeft gehouden. Zijn overweging in deze is dat een vertegenwoordiging van hogere rang in Hanoi mee zou helpen een krachtig onafhankelijk land aan de grens met China te verzekeren. Volgens SINGH acht Hanoi nauwere banden met India een belangrijk tegenwicht in zijn pogingen zijn onafhankelijkheid ten

GEHEIM

GEHEIM

opzichte van Peking te bewaren.

Opmerking: Hanoi heeft zeer duidelijk gebruik gemaakt van New Delhi's ver-
langen een belangrijke rol in zuid-oost-Azië te gaan spelen. Wanneer een besluit de betrekkingen te verheffen niet met een soortgelijk aanbod aan Saigon gepaard gaat zal de jarenlange neutraliteit van India ten opzichte van Hanoi en Saigon in discrediet worden gebracht. Bovendien is een eenzijdige erkenning in welke vorm ook moeilijk verenigbaar met India's voorzitterschap van de internationale controle commissie. India onderhoudt op het ogenblik consulaire betrekkingen met zowel Noord- als Zuid-Vietnam maar heeft geen van beide ooit de jure erkend.

VENEZUELA:

De afgelopen week hebben op drie, ver van elkaar verwijderde, plaatsen in Venezuela de ernstigste guerilladaden van de laatste maanden plaats gevonden. Minstens zes soldaten werden gedood en elf gewond.

Opmerking: Hoge militairen hebben met tegenzin de order van maart j.l. aanvaard, waarin president CALDERA gelastte de anti-guerilla operaties te verminderen. Verwacht mag worden dat deze militairen thans op agressievere actie zullen aandringen.